

ÎNCHEIERE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând conflictul negativ de competență dintre completul de drept comun al Curții de Apel Chișinău și completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Cioară împotriva lui Iurie Cioară, Zaharia Morari, Leonid Radul, Leonid Guțul cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, declararea nulității actelor juridice, și

acțiunea reconvențională intentată la cererea depusă de către Iurie Cioară împotriva Mariei Cioară, Primăriei satului Căpriana, raionul Strășeni, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, anularea actelor juridice, radierea înscrierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile,

constată:

La 06 februarie 2015, Maria Cioară a depus cerere de chemare în judecată în procedura contencioasă, care pe parcursul examinării cauzei a fost completată și concretizată, împotriva lui Iurie Cioară, Zaharia Morari, Leonid Radul, Leonid Guțul cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și declararea nulității contractelor de împrumut din 06 mai 2011, 01 iunie 2011 și 16 martie 2012.

La 31 iulie 2015, Iurie Cioară a înaintat cerere cu privire la intentarea acțiunii reconvenționale, concretizată pe parcursul examinării cauzei, împotriva Mariei Cioară, Primăriei satului Căpriana, raionul Strășeni, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la partajarea datoriilor, recunoașterea nulității Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, recunoașterea nulității extrasului (certificatului) din Registrul de evidență a gospodăriilor în satul Căpriana, raionul Strășeni, nr. 302, eliberat la 17 august 2004 și radierea înscrierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile.

Prin hotărârea din 06 august 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, s-au admis parțial acțiunea inițială și acțiunea reconvențională.

La 05 septembrie 2019, Maria Cioară, reprezentată de avocatul Dudulica Liubomir, a declarat apel împotriva hotărârii din 06 august 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, solicitând casarea acesteia în partea respingerii cerințelor Mariei Cioară și în partea admiterea acțiunii reconvenționale, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea de acțiunea inițială să fie admisă integral, iar

acțiunea reconvențională să fie respinsă.

Prin încheierea din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, completul specializat în materie civilă al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ și-a declinat competența în favoarea completelor specializate în materie de contencios administrativ.

Prin încheierea din 19 octombrie 2002, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a sesizat Curtea Supremă de justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență apărut între completul de drept comun al Curții de Apel Chișinău și completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

Studiind materialele cauzei, prin prisma normelor legale pertinente, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată competența completului specializat în materia contenciosului administrativ al Curții de Apel Chișinău de a judeca prezenta cauză, din considerentele ce urmează.

Conform articolului 200 alin. (1) și (3) din Codul administrativ instanța de judecată în fața căreia a apărut conflictul de competență de natura celui definit la art. 58 alin. (2) suspendă din oficiu procesul și prezintă dosarul instanței competente să soluționeze conflictul de competență. Conflictul de competență dintre judecătorii din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Prevederi similare sunt stipulate și la articolul 44 alin. (3) și (9) din Codul de procedură civilă, conform cărora conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătorii care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătorie și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție. Instanța competentă să judece conflictul de competență soluționează, fără citarea participanților la proces, conflictul dintre instanțe printr-o încheiere, care nu se supune nici unei căi de atac.

Colegiul menționează că dispozițiile articolului 200 alin. (3) din Codul administrativ și articolului 44 din Codul de procedură civilă nu reglementează instituția conflictului de competență dintre două colegii specializate ale aceleiași curți de apel. Respectiv, aceste norme urmează a fi aplicate în speță prin analogie.

Din materialele cauzei rezultă în mod indubitabil că, prin cererea de chemare în judecată depusă, reclamanta Maria Cioară a solicitat:

1. partajarea casei de locuit cu nr. cadastral xxx.01 și a terenului aferent cu nr. cadastral xxx indicate în Raportul de expertiză nr. 366 din 16 iunie 2016, atribuindu-i partea nr. 1, iar lui Iurie Cioară partea nr.2.
2. recunoașterea după Maria Cioară a dreptului de proprietate asupra următoarelor bunuri imobile:
 - a) teren agricol cu suprafața de xxx ha cu nr. cadastral xxx, cu valoarea de 22 770 de lei;
 - b) teren grădini cu suprafața de xxx ha cu nr. cadastral xxx, cu valoarea de 1 621 de lei;
 - c) teren grădini cu suprafața de xxx ha cu nr. cadastral xxx, cu valoarea de 2 126 de lei;
 - d) teren pentru construcții cu suprafața de xxx ha cu nr. cadastral xxx, cu

valoarea de 913 lei.

3. recunoașterea după Iurie Cioară a dreptului de proprietate asupra următoarelor bunuri imobile:
 - a) teren agricol cu suprafața de xxx ha cu nr. cadastral xxx, cu valoarea de 42 059 de lei;
 - b) teren grădini cu suprafața de xxx ha cu nr. cadastral xxx, cu valoarea de 291 de lei;
 - c) încasarea din contul lui Cioară Iurie în beneficiul lui Maria Cioară a sumei de 11 061 de lei pentru egalarea cotelor.
4. declararea nulității contractului de împrumut încheiat la 06 mai 2011 între Zaharia Morari și Iurie Cioară, ca fiind fictiv.
5. declararea nulității contractului de împrumut încheiat la 01 iunie 2011 între Leonid Radul și Iurie Cioară, ca fiind fictiv.
6. declararea nulității contractului de împrumut încheiat la 16 martie 2012 între Leonid Guțul și Iurie Cioară, ca fiind fictiv.

De asemenea, Colegiul constată că Iurie Cioară a înaintat acțiune reconvențională împotriva Mariei Cioară, Primăriei satului Căpriană, raionul Strășeni, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat:

1. recunoașterea nulității Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu nr. cadastral xxx amplasat în intravilanul satului Căpriană, raionul Strășeni, eliberat la 17 august 2004, pe numele lui Iurie Cioară;
2. recunoașterea nulității Extrasului (certificatului) din Registrul de evidență a gospodăriilor în satul Căpriană, raionul Strășeni nr. 302, eliberat la 17 august 2004, de către Primăria satului Căpriană, raionul Strășeni, pe numele lui Iurie Cioară;
3. radierea mențiunilor privind dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile xxx și xxx.01 din Registrul bunurilor imobile;
4. partajarea averii comune în devălmășie în partea activului și pasivului după cum urmează:
 - 4.1 recunoașterea după Iurie Cioară a dreptului de proprietate asupra următoarelor bunuri imobile în sumă totală de 34 890 de lei:
 - a) teren agricol cu suprafața de xxx ha, din terenul cu nr. cadastral xxx, la prețul de 32 356 de lei;
 - b) teren agricol (grădini), cu suprafața de xxx ha, cu nr. cadastral xxx, la prețul de 1 621 de lei;
 - c) teren pentru construcții cu suprafața xxx ha, cu nr. cadastral xxx, la prețul de 913 lei;
 - 4.2 Recunoașterea după Cioară Maria a dreptului de proprietate asupra următoarelor bunuri imobile în sumă totală de 34 890 de lei:
 - a) teren agricol, cu suprafața de xxx ha, cu nr. cadastral xxx, la prețul de 22 770 de lei;
 - b) teren agricol, cu suprafața de xxx ha, din terenul cu nr. cadastral xxx la prețul de 9 700 de lei;
 - c) teren agricol (grădini), cu suprafața de xxx ha, cu nr. cadastral xxx, la prețul de 2 126 de lei;
 - d) teren agricol (grădini) cu suprafața de xxx ha, cu nr. cadastral xxx,

la prețul de 291 de lei.

5. Partajarea datoriilor comune ale lui Iurie Cioară și Mariei Cioară de 1 000 000 de lei în a câte 500 000 de lei pentru fiecare.

Reieșind din aceasta Colegiul decelează că, reclamantul în acțiunea reconvențională, Iurie Cioară a formulat și înaintat pretenții atât de drept civil, cât și de drept administrativ, care urmează a fi soluționate de către instanța de judecată.

Aici, Colegiul reține că, la 01 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ, care la art. 258 alin. (2) și (3) prevede că procedurile de contencios administrativ atribuite înaintea intrării în vigoare a prezentului cod, prin legi speciale, în competența altor instanțe de judecată se vor transmite după intrarea în vigoare a prezentului cod instanțelor competente conform prevederilor prezentului cod. Procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, unele pretenții ale lui Iurie Cioară se încadrează în dispoziția art. 20 din Codul administrativ, care stipulează că dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În acest sens Colegiul vădește că, după caracterul lor, pretențiile Mariei Cioară și ale lui Iurie Cioară ce țin de domeniul dreptului civil sunt inseparabile de cele de drept administrativ și urmează a fi examinate concomitent, într-o singură procedură.

Conform art. 201 alin. (1) din Codul administrativ, dacă acțiunea în contencios administrativ depusă în instanța de judecată conține pretenții inseparabile de drept administrativ și de drept civil, acestea se examinează de instanța de judecată competentă pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ.

La aspectul dat sunt imperioase și prevederile art. 197 din Codul administrativ, care prevăd că nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că completul specializat în materie civilă de drept comun al Curții de Apel Chișinău corect și-a declinat competența de la examinarea prezentei cauzei în ordine de apel în favoarea judecătorilor completelor specializate în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău. Or, prin lege a fost stabilită competența în litigiul dat a instanței de contencios administrativ și nu poate fi modificată.

Așadar, față de obiectul acțiunii și de temeiurile de fapt și de drept invocate de reclamant, competența materială, sub aspect procesual, aparține completului în materia contenciosului administrativ și nu de drept comun, motiv pentru care se va stabili competența examinării cererii de apel în procedură contenciosului administrativ.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având

competență clar stabilită de legea națională, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței la examinarea și soluționarea cauzei sus-nominalizate a completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

Conform articolului 193, 195, 200 alin. (3), 201 alin. (1), 230, 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se constată competența completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău la judecarea în ordine de apel a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Cioară împotriva lui Iurie Cioară, Zaharia Morari, Leonid Radul, Leonid Guțul cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, declararea nulității actelor juridice și acțiunea reconvențională intentată la cererea depusă de către Iurie Cioară împotriva Mariei Cioară, Primăriei satului Căpriană, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, anularea actelor juridice, radierea înscrierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile.

Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Cioară împotriva lui Iurie Cioară, Zaharia Morari, Leonid Radul, Leonid Guțul cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, declararea nulității actelor juridice și acțiunea reconvențională intentată la cererea depusă de către Iurie Cioară împotriva Mariei Cioară, Primăriei satului Căpriană, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la partajarea averii comune în devălmășie, anularea actelor juridice, radierea înscrierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile se remite conform competenței spre examinare în ordine de apel în completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh